

זה הדבר

زو هديرخ ZO HADEREKH

גליון 27, 13 ביולי 2011

דגל שחור של הרס הדמוקרטיה

החלטות המושב ה-14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית.

הוועד המרכזי קורא לחברי המפלגה להתגייס למערכה הציבורית, שיזמה חד"ש, למען הכרה ישראלית במדינה פלסטינית בקווי ה-4 ביוני 1967. אנו שולחים ברכה לתנד"י ולכלל הנשים הישראליות, שיזמו מהלך פוליטי דומה בשיתוף פעולה עם הנשים הפלסטיניות בשטחים.

להפסיק את מרחץ הדמים בסוריה ולבסס משטר דמוקרטי

הוועד המרכזי של מק"י חוזר ומביע את עמדתו החד-משמעית בגנות ההרג, הדיכוי ורדיפת המוני העם בסוריה, אשר נאבקים למען החופש, הדמוקרטיה והצדק החברתי. הדרישות העממיות הן דרישות לגיטימיות וצודקות.

אנו דוחים בצורה נחרצת כל ניסיון של ארצות-הברית, ישראל ובעלי בריתה להתערב בסוריה בטענה, שהם לצד העם ונגד המשטר. ארה"ב ובעלי בריתה מעולם לא התערבו בשום מקום בעולם למען האינטרסים של העמים; הם מתערבים רק למען האינטרסים של התאגידים ולביסוס ההגמוניה האימפריאליסטית.

משטר שהורג בבני עמו, הנאבקים בדרכי שלום, אינו יכול להיות מתקדם ואינו יכול לטעון לשום לגיטימיות. עמדתנו ברורה: אנו לצד התנועה העממית, אשר נאבקת למען דמוקרטיה, צדק חברתי וחירויות האזרח, ואשר דוחה כל התערבות זרה בעניין הסורי ואת התלות באימפריאליזם, ונאבקת נגד הכיבוש הישראלי.

קולות שיצאו ממפגשי האופוזיציה הסורית, אשר התקיימו בתורכיה ובצרפת, וכן במהלך הביקור של שגריר ארה"ב בעיר חמה, ואשר הזמינו התערבות זרה, אינם מבטאים את האינטרס האמיתי של העם בסוריה ומנוגדות לרוח הדרישות הלגיטימיות של ההמונים. אנו מגנים את העמדות של חוגים שונים, גם במשטר וגם באופוזיציה, אשר דוחפים לפתור את השאלה העממית הסורית באמצעות הבנות עם ארה"ב ובעלות בריתה ותלות בהן.

אנו קוראים להפסיק לאלתר את מרחץ הדמים בסוריה ולבסס משטר דמוקרטי, החותר לצדק חברתי, והדבק בעצמאות סוריה ובאחדותה הלאומית והגיאוגרפית. אנו (המשך בעמוד 2)

"חוק החרם" (החוק "למניעת פגיעה במדינת ישראל באמצעות חרם"), העומד בפני אישור סופי, הוא ניסיון בוטה של הימין הישראלי להשתיק כל ביקורת על מדיניות הממשלה, ובעיקר – על ההתנחלויות בשטחים הכבושים. באמצעות איום בפסיקה של פיצויים גבוהים, אפילו ללא הוכחת נזק, מנסה הימין לשתום את פיהם של מתנגדי הכיבוש, הקוראים למשל, לחרם על מוצרי התנחלויות. החוק הזה נוסף לשורה ארוכה של חוקים רומסי דמוקרטיה, גזעניים ומפלים, שיזמו מפלגות הימין וממשלת נתניהו, ואשר אישרה הכנסת בשנים האחרונות.

מק"י מוקיעה את "חוק החרם" כפגיעה חמורה ביותר בחופש הביטוי, בחופש הביקורת ובחופש המחאה, וקוראת לאחדות כוחות במערכה להגנת המרחב הדמוקרטי, לעצירת האיום הפאשיסטי ולסיום הכיבוש על כל עוולותיו.

למאבק ציבורי למען החלטה של עצרת האו"ם במדינה פלסטינית בגבולות '67

ממשל אובאמה וממשלות באירופה מפעילים לחצים על הרשות הפלסטינית, ודורשים ממנה לסגת מפנייתה לעצרת האו"ם, שתתכנס בספטמבר הקרוב, להכיר במדינה פלסטינית בגבולות '67. לחצים אלה משרתים את מדיניות המלחמה, ההתנחלויות והסיפוח של ממשלת נתניהו, שהיא אסון לישראלים ולפלסטינים כאחד.

הוועד המרכזי מתריע מפני האסון, אשר תמיט על ישראל ועמי האזור המלחמה הבאה, שמתכננת ממשלת נתניהו, בניסיון למנוע הסדר מדיני, הכרוך בנסיגה מכל השטחים הכבושים, ולחסום את ההחלטה הצפויה של עצרת האו"ם בנושא הפלסטיני.

הוועד המרכזי של מק"י שב ומדגיש, כי רק כינון מדינה פלסטינית עצמאית, שירושלים המזרחית היא בירתה, בצד ישראל, פינוי כל ההתנחלויות, פירוק גדר ההפרדה ופתרון של בעיית הפליטים על בסיס החלטות האו"ם – יובילו להסדר שלום צודק ויציב, הערב לביטחון העמים ולעתידם.

מק"י מברכת את תושבי בילעין ואת כל הנאבקים נגד גדר ההפרדה, על ההצלחה החשובה בהרחקת הגדר מחלק מאדמות בילעין.

דגל שחור של הרס הדמוקרטיה

(המשך מעמוד 1)

דוחים כל ניסיון לפלג את העם הערבי הסורי על רקע עדתי, דתי או אחר.

אנו רוחשים אמון רב לעם הערבי הסורי, אשר נושא מורשה מפוארת של התנגדות לקולוניאליזם ולכיבוש, ואשר ממלא תפקיד בולט בפיתוח התרבות המתקדמת והנאורות. אנו משוכנעים, כי העם הסורי לא יאפשר לסלף את רצונו ואת מאבקו, ולא יאפשר להפוך את ארצו לחממה של המערב. אנו קוראים לכל מרכיבי החברה והעם בסוריה להגיע לדמוקרטיזציה מלאה ולהשיג הפסקה מיידית של שפיכות הדמים, המתבצעת בידי המשטר נגד מפגינים, הנאבקים בדרכי שלום למען זכויותיהם.

ההתפתחויות בסודן

דרום סודן הכריזה על עצמאות, ואנו מכבדים את רצון העם בסודן, גם בדרום וגם בצפון.

סודן היא מדינה חשובה באפריקה, שבתחומה מצויים מקורות הנילוס. יש לה אפשרויות גדולות לפתח חקלאות משגשגת (קרקע ומים), ופוטנציאל עצום של אוצרות טבע, במיוחד בחלק הדרומי. לכן לסודן יש מעמד אסטרטגי וכלכלי עצום.

המערב, ובמיוחד ארצות-הברית, לוטשים עיניהם לסודן. הם פעלו במשך שנים רבות לחלוקת סודן, תוך תרחור ריב ומדון על רקע אתני וגיאוגרפי, ותוך ניצול הפשעים של המשטר בחרטום והתכחשותו לדרישות הלגיטימיות של בני העם הסודני בדרום.

חלוקת סודן מומשה בעקבות משאל עם, שנערך בדרום, שתוצאותיו מקובלות גם על המשטר בחרטום. חלוקה זו לא הייתה צעד הכרחי במערכה לפתרון השאלה של הדרום. תרמו לה התערבות המערב והמדיניות הנפשעת והמתעלמת מרצון התושבים, שניהלה הממשלה בחרטום.

היוקר עולה, השכר נשחק

בחמש השנים האחרונות, השכר הריאלי הממוצע עלה בפחות מ-3%, בעוד שמחירי המזון עלו ב-25%, מחירי הפירות והירקות – ב-36%, ומחירי הדיור הוכפלו.

גל ההתייקרויות, השוחק את כוח הקנייה של משפחות העובדים והגמלאים, הוא פרי השילוב בין התנהגות קרטלית של החברות הגדולות לבין מדיניות הפרטה ועידוד ההון של הממשלה.

מק"י קוראת להסתדרות להבטיח לעובדים פיצוי מידי על עליות המחירים האחרונות באמצעות תשלום מיוחד של תוספת יוקר בגובה של 10% מהשכר.

סולידריות עם השובתים

מק"י סולידרית עם עובדי חיפה כימיקלים, השובתים כבר חודש שלישי למען הסכם קיבוצי לכל ושכר הוגן ונגד העסקת עובדים בתנאים ירודים; עם הרופאים, השובתים לשיפור תנאי עבודתם ולהצלת הרפואה הציבורית; עם האחיות, הנוקטות עיצומים בשל המחסור בתקנים והפקרת חולים בבתי החולים; ועם כל הנאבקים נגד סגירת מפעלים, פיטורים, הפרטה של חברות ממשלתיות והעסקה באמצעות חברות כוח אדם.

די להריסת בתים!

שנה חלפה מאז החלו תושבי אל-עראקיב, ותושבים יהודים וערבים הניצבים לצידם, במערכה אמיצה ועקשנית להגנת הכפר מפני ההריסות החוזרות ונשנות של מגוריהם הדלים בידי שלוחי המדינה.

מק"י מוקיעה את הריסות הבתים בנגב, שהן ביטוי למדיניות ממשלתית גזענית אנטי-ערבית, המנסה לעקור רבבות ערבים-בדואים מאדמתם ומכפריהם.

הוועידה ה-26 של מק"י – בדצמבר

הוועד המרכזי של מק"י החליט לערוך את הוועידה ה-26 של המפלגה בימים 8-10 בדצמבר 2011, והטיל על המוסדות הנוגעים בדבר ועל כל ארגוני המפלגה להתגייס להכנות לוועידה.

המושב ה-14 של הוועד המרכזי של מק"י

המושב ה-14 של הוועד המרכזי של מק"י התקיים בחיפה ב-8 ביולי 2011. יו"ר המושב היה שוכרי עוואידה, חבר הוועד המרכזי.

המזכ"ל מוחמד נפאע הרצה על המצב הפוליטי ותפקידי המפלגה. מאג'ד אבו-יונס, מרכז המזכירות, מסר את דו"ח המזכירות. התקיים דיון ונתקבלו החלטות.

אפשר להתגבר על חולשות הרפורמה בתחבורה הציבורית

ח"כ דב חנין (חד"ש) העלה על סדר יומה של הכנסת (6.7) את המצוקה הקשה, שגרמה הרפורמה בקווי האוטובוס בגוש דן לתושבים רבים, שהתקשו להגיע לעבודה, למרפאה, למועדון הקשישים. המצוקה היא תוצאה של מהלך דרמטי, שגרם הלם לאנשים, משום שלא שיתפו את הציבור בגיבוש הרפורמה ובהטמעתה.

משרד התחבורה השקיע במשך שנים עבודה מקצועית רבה בגיבוש פתרון לפקקי התנועה ולמצוקת החנייה באמצעות הנגשה של מערכת אוטובוסים משופרת. אבל בעבודה זו, הקשר עם הציבור היה חולייה חלשה. אחריות לכך מוטלת גם על עיריית ת"א-יפו, שלא תפקדה לחלוטין בסוגיה הזאת. מצד אחד, ראש העירייה חתום בפתיחת החוברת כאומר: עשינו, עשינו. מצד שני, הוא מתנער מהרפורמה ואומר: אני לא קשור, זה הכול משרד התחבורה. מה צריך לעשות כרגע?

במעבר מרכב פרטי לאוטובוסים יש היגיון, אבל רק כאשר כל האוטובוסים מגיעים בזמן ואינם תקועים בפקקים וברמזורים. לכן צריך לנצל כבר את הפעמים הבאה להרחבת נתיבי התחבורה הציבורית (נת"צים) בת"א-יפו ולתת עדיפות לאוטובוסים ברמזורים. יש להנהיג כרטיסי חודשי-חופשי מקומיים זולים. את התעריפים בתחבורה הציבורית צריך להפחית, כי כך נגדיל את השימוש בה ונחסוך זיהום אוויר.

בית המחוקקים

איסור מעקב של מעביד אחר עובדיו

ח"כ דב חנין (חד"ש) וח"כ יריב לוין (ליכוד) העלו בקריאה טרומית (6.7) הצעת חוק בעניין הגנת הפרטיות, האוסרת על מעקב של מעביד אחרי עובדיו באמצעות מכשיר הטלפון הנייד של העובד. חנין, שנימק את הצעת החוק, ציין, כי הגנת הפרטיות היא זכות יסוד של האזרח, וכי קיים חשש מבוסס, שחברות ימכרו שירותי מעקב אחר עובדים. תשובת הממשלה להצעה וההצבעה נדחו למועד אחר.

שיטת נתניהו: זבנג והרסנו

בקולות הקואליציה, אושרה הצעת החוק הממשלתית ל"האצת הבנייה".

ח"כ דב חנין:

חגיגה לכרישי נדל"ן, לא לזוגות צעירים

מדינת ישראל השכילה בעבר ליזום ולבצע בנייה ציבורית של דירות בהיקף גדול. אותן דירות היו בזמנו מה שאנו מכנים היום דיור בר-השגה. אבל הרעיון הבסיסי הזה אינו מוזכר אפילו בהצעת החוק שזים נתניהו. אין בהצעת החוק הזו אפילו רמז למנגנון של בניית דירות להשכרה. במקום זאת אמורה הצעת החוק לעסוק ב"האצת התכנון והבנייה".

אך בישראל יש היום 160,000 דירות מאושרות מבחינה תכנונית. למה הן לא משווקות? כי לקבלנים לא כדאי לשווק אותן כרגע. הם מחכים לעליית מחירים נוספת. בהצעת החוק אין סעיפים שמטרתם ללחוץ על הקבלנים לשווק את הדירות שכבר תוכננו.

הצעת החוק החדשה היא בעצם גרסה גרועה עוד יותר של חוק ועדות החירום הקודם, חוק הוול"לים, שהיה חוק גרוע. במקום ול"לים, אנו נקבל עתה וד"לים. אך בעקרו של עניין, גם החוק החדש עוסק רק בבנייה למגורים ומתעלם מהחובה לספק לשכונות החדשות גם פתרונות תחבורה ותעסוקה, גני ילדים ושאר שירותים ציבוריים.

הצעת החוק הממשלתית מבטלת במחי יד את תוכניות הבנייה המחוזיות שכל כך הרבה ידע הושקע בהן. היא מקימה "ועדות חירום", שעל החלטותיהן אי-אפשר לערער, גם אם מדובר בפגיעה קשה בשטחים פתוחים ובחופי הים.

לא אחר מאשר שר הפנים, אלי ישי, אמר בתגובה לרעיון שמאחורי הצעת החוק של נתניהו, כי אין צורך בכלל החארתה-ברטה של רפורמות צעקניות, שאולי ישפיעו על השוק בעוד שנים רבות. מה שנחוץ הוא להגדיל את כוח האדם המועסק בוועדות התכנון והבנייה הקיימות: מבקרים את האיטיות בעבודת הוועדות הקיימות, אך לא מאשרים להן את התקנים החסרים לחברי ועדות וליועצים. נתניהו והאוצר מייבשים את הוועדות המחוזיות בתואנה של קיצוץ המנגנון הממשלתי, והוועדות המחוזיות קורסות תחת נטל העבודה.

זו הצעת חוק אנטי-חברתית, שאין בה שום פתרון לזוגות צעירים ולחסרי דיור דלי אמצעים. זו אשליה לחשוב, שאם נוריד את הבקרה מהתכנון והוא יואץ, ויהיו עוד כמה תוכניות בנייה מאושרות – גם יוזלו המחירים של הדירות.

מאחורי הצעת החוק הזאת עומדים אינטרסים של כרישי נדל"ן, המעוניינים להרוויח בלי שום התחשבות בצרכים חברתיים וסביבתיים. החוק החדש יסדר להם קיצור הליכים, אך לא יחייב אותם לבנות דיור בר השגה, למשל, או דירות של שלושה חדרים, המתאימות לזוגות צעירים.

כרישי הנדל"ן שרכשו שטחי קרקע בעבר, הקבלנים המגישים את תוכניות הבנייה והבנקים הנותנים את ההלוואות לרכישת הדירות – כולם יחד וכל אחד לחוד אינם מעוניינים בהוזלת הדירות. אך הממשלה, שהיא זו שיכולה להוזיל בבנייה ציבורית - לא תעשה זאת גם להבא.

זו הייתה תמונה לא שגרתית: ראש הממשלה, נתניהו, בעצמו עולה ב-4 ביולי על בימת הכנסת, כדי להציג הצעת חוק ממשלתית ברוח "פתרונות הבזק" האהובים עליו, והפעם בתחום תהליכי התכנון והבנייה. שני חברי כנסת בסיעת חד"ש התפלמסו עם הצעת החוק.

ח"כ חנא סוייד:

הצעה שלא תפתור בעיות דיור, לא בת"א ולא בסחנין

ראש הממשלה לא הציע פתרון אמיתי לבעיה של עליית מחירי הדיור, והצעת החוק שזים אינה מתמודדת באמת עם משבר הדיור הקיים בארץ.

נתניהו הבטיח להגדיל את ההיצע של דירות. אך בישראל קיימות, על הנייר, מאות אלפי דירות זמינות, שאינן נבנות בפועל. לכן, אם התוכנית להאצת תהליכי התכנון והבנייה תגדיל עוד יותר את מלאי הדירות על הנייר, עדיין יהיה קשה להפוך את הדירות האלה מתוכנית למציאות.

הניסיון לימד, כי האינטרס של האוצר, קרי: של נתניהו, אינו הוזלת הדירות בישראל. האוצר דווקא הפיק תועלת מהעלייה התלולה במחירי הדירות בישראל בשנים האחרונות. העלאת מחירי הדירות מגדילה את נתוני התוצר הלאומי (התל"ג), ובוזא האוצר מתפאר ללא הרף. עליית המחירים על הדיור גם מגדילה את הכנסות המדינה ממסים, וזו תועלת לאוצר, אשר מוותר להון על מס הכנסה ומס חברות. לכן איני סבור, שמטרת נתניהו היא, אכן הוזלת מחירי הדירות.

לכך יש להוסיף את הבעיה שתהיה לאוצר, כאשר יוזלו הדירות: במקרה של הוזלה, אלה שנטלו הלוואה תמורת משכנתה על דירה במחיר גבוה, ייקלעו לבעיה קשה, המכונה negative equity, כלומר: ההלוואה שנטלו תהיה גבוהה ממחיר השוק של דירתם. הבנקים, שיחששו להחזר ההלוואה, ילחצו, יהיו כאלה שימכרו את דירותיהם במחיר נמוך מהמחיר שהם קנו, והתוצאה עלולה להיות - מפולת בשוק.

בניגוד לנתניהו, איני חושב, שהבעיה היא רק הפער בין ההיצע של דירות לבין הביקוש להן. במחירים הגבוהים הקיימים, שכבות רחבות אינן יכולות כלל לרכוש דירה במחיר ממוצע, אפילו יעבדו לכיסוי ההוצאה במשך כל חייהם. זו סיבה לכך, שדירות נותרות על הנייר ואנשים אינם רוכשים דירות.

תוכנית נתניהו מתעלמת במכוון מהיישובים הערביים, הסובלים מבעיות דיור קשות. לפי הצעת החוק יקודמו רק תוכניות בנייה, שבהן 80% משטח הקרקע הם בבעלות מינהל מקרקעי ישראל. אך ביישובים הערביים, 80% מהאדמות לבנייה הן פרטיות. זו אפליה מובהקת בחקיקה. ביישובים הערביים נבנו רכבות יחידות דיור ללא היתרי בנייה. אך תוכנית נתניהו אינה מעניקה לגיטימציה לבתים אלה. לכן תוכנית זו לא פותרת שום בעיה של דיור, לא בתל-אביב ולא בסחנין.

הקומוניסטים בהודו והיחס לאימפריאליזם

על רקע התוצאות הדלות של השמאל ההודי בבחירות, האומנם המוצא הוא קו סוציאל-דמוקרטי?

בבחירות שהתקיימו לאחרונה בהודו, נחלה חזית השמאל (שבהנהגת המפלגות הקומוניסטיות), מפלה קשה, בהפסידה את הרוב בפרלמנטים של מדינות מערב בנגל וקראלה, שבמסגרת פדרציית המדינות, המרכיבות את הודו. מאז הבחירות, מנהלים הקומוניסטים, יחד עם שותפיהם בחזית, דיון פוליטי ורעיוני בגורמים שהביאו לתבוסה. להלן עיקרי מאמר, שנכתב בידי הכלכלן המרקסיסט, פרופ' פרבהאט פאטנאי, המלמד כלכלה מדינית באוניברסיטה ע"ש נהרו בניו-דלהי. המאמר פורסם ביומן בשפה האנגלית "הטלגרף", היוצא לאור בהודו, והוא דן בהרחבה במושג האימפריאליזם וביחסו של השמאל אליו, נושא האקטואלי מאין כמוהו באזורנו, במיוחד בתקופה זו.

* * *

באחת מתוכניות הטלוויזיה, שבה התקיים דיון בעקבות תוצאות הבחירות בהודו, הפרשנים באולפן התבקשו להשיא עצה למחנה השמאל: כיצד יוכלו להשתקם לאחר ההפסד בקלפיות בשתי המדינות בהודו, שעד לבחירות האחרונות היו בשליטתו? העצה שנתנו המשתתפים בדיון לקומוניסטים בהודו: תשכחו מלנין, היפכו לסוציאל-דמוקרטים. היועצים האלה סבורים, כי מחנה השמאל צריך להיות אסיר תודה להם על דאגתם לעתידו... אך האם על השמאל בהודו לקבל עצה זו ולהפוך לסוציאל-דמוקרטי? ההבדל היסודי בין הסוציאל-דמוקרטים לקומוניסטים הוא העובדה, כי האחרונים משתמשים, לצורך ניתוח המציאות, במושג 'אימפריאליזם'. כל יתר ההבדלים בין שני הזרמים נובעים מהבדל יסודי זה. ואכן, הפילוג באינטרנציונל השני נבע משאלת היחס למלחמת העולם הראשונה, דהיינו – מהיחס לאימפריאליזם.

בעקבות הפילוג, בצד אחד היו אותם סוציאל-דמוקרטים ימניים, שתמכו במלחמה שהכריז מדינותיהם. לתפיסתם, לא היה מדובר במלחמה אימפריאליסטית, אלא במלחמה מוצדקת 'להגנת המולדת'. בצד השני היו אותם סוציאל-דמוקרטים שמאליים, שהגיעו למסקנה, כי המלחמה היא אימפריאליסטית, וכי אסור להם לתמוך במאמצייהם של בעלי-ההון מהארצות השונות להשיג לעצמם, בכוח הזרוע, עוד טריטוריות, משאבים ויתרונות כלכליים. התקיימה גם עמדת ביניים, שלישית, שביקשה לפשר בין שני הקווים המנוגדים, אך זו הפכה עד מהרה שולית. ללמדנו, שבשאלות של מלחמה ושלום, היעדר אמירה ברורה מביא לאי-רלוונטיות ציבורית. בקיצור, לאחר פולמוס סוער, האגף השמאלי של הסוציאל-דמוקרטיה פרש אז מהאינטרנציונל השני והקים את המפלגות הקומוניסטיות. מפילוג זה ניתן ללמוד עד כמה חשובה שאלת היחס לאימפריאליזם כקו מפריד בין הסוציאל-דמוקרטים לקומוניסטים. שאלה זו קשורה גם לשאלת אופיו של

המשטר והצורך בשינויו: אם ניתן, כפי שטוענים הסוציאל-דמוקרטים, להפוך את אופיו של הקפיטליזם, כך שיהיה משטר שוחר שלום, שאינו יוזם מלחמות וכיבושים – אז, לכאורה, לא קיימת סיבה לחפש פתרון מעבר לקפיטליזם, פתרון סוציאליסטי.

לכן, ליעץ לקומוניסטים להפוך לסוציאל-דמוקרטים, פירושו של דבר – גם להמליץ להם לוותר על המטרה היסודית של בניית חברה סוציאליסטית, ולדחוק בהם לוותר על ההתנגדות העיקשת לאימפריאליזם.

אחד ההבדלים המרכזיים בין הקומוניסטים לבין עמותות וארגונים בלתי-ממשלתיים, ובכלל זה המתקדמים שביניהם, הקשורים בפורום החברתי העולמי, הוא בדיוק בשאלת היחס לאימפריאליזם. עמותות מתקדמות רבות מתחו ביקורת על ארה"ב בשל מעורבותה הצבאית בשורה של ארצות. חלקן אף השתמשו בביטוי "אימפריאליזם", כדי לתאר מציאות זו, וביניהן אף כאלה שהצביעו על האינטרסים החומריים מאחורי המלחמות. אך המייחד את הקומוניסטים, לעומת כל יתר המחזיקים בעמדות אלה, הוא שאין הם סבורים שמדובר בתופעות מבודדות, אלא בביטוי שיטתי של סדר חברתי, הנובע מעצם טבעו של הקפיטליזם. אם הקומוניסטים בהודו יאמצו את עצותיהם של פרשני הטלוויזיה ויחדלו להתנגד לאימפריאליזם, הם לא רק ייבלעו בים המפלגות הפוליטיות ויאבדו את ייחודם, אלא גם יפקירו את משימת ההתנגדות לאימפריאליזם לידי אלה המציגים עצמם כמתנגדים, לרבות קיצונים דתיים.

השינוי, שעל הקומוניסטים בהודו לחולל, אינו כרוך בויתור על ההתנגדות לאימפריאליזם, אלא דווקא להיפך – הוא כולל הגברה של התנגדות זו. על הקומוניסטים לעמוד על משמר זכויותיהן של השכבות העממיות, ולהבטיח שהאימפריאליזם והתאגידים המקומיים והזרים לא יגרפו רווחים על חשבונן. כמו-כן, עליהם להבטיח, כי בתוך המפלגה הקומוניסטית עצמה יתקיים מרחב פתוח לדיונים, ויכוחים וגם לאי-הסכמות. על המפלגה להיות לחממה של רעיונות ודעות, ולא למסגרת נוקשה, שבה החלטה כזאת או אחרת של בירוקרט מקומי, באחד האזורים שבשליטת השמאל, מחייבת, מתוך משמעת מפלגתית, את כל הקומוניסטים בהודו להתייצב לצידה ולהגן עליה.

יש שישאלו: האם אין בהצעתנו זו, הלכה למעשה, משום הצעה להפיכת המפלגה לסוציאל-דמוקרטי? התשובה היא לא. רוזה לוקסמבורג דחתה את הסוציאל-דמוקרטיה, והיא נרצחה בידי חיילים, שצייטו להוראות ממשלה סוציאל-דמוקרטית גרמנית. אך היא בפירוש לא האמינה במפלגה, בה שוררת דעה אחת בלבד. לעמדתה זו היה שותף גם לנין. תהיה זו טעות, תיאורטית והיסטורית, לזהות בין מושג הסוציאל-דמוקרטיה לבין קיומו של דיון פתוח, המסוגל להכיל גם עמדות מנוגדות. לכן, העצה שמשיאה האליטה ההודית לקומוניסטים, בדבר הפיכה לסוציאל-דמוקרטים, אינה מבטאת אלא את סתגלנותם כלפי האימפריאליזם, ואת ריחוקם מהעם העובד.

ההפסד של הקומוניסטים במספרים

בבחירות שנערכו השנה, הפסידו הקומוניסטים את השלטון, בו החזיקו עשרות שנים, בקראלה ובמערב בנגאל. במדינת קראלה, השיגו הקומוניסטים 58 צירים (מתוך 140), לעומת 109 צירים שקיבלו ב-2006. במדינת מערב בנגאל, השיגו הקומוניסטים 42 צירים (מתוך 294), לעומת 225 צירים שקיבלו ב-2006.

הקומבינה בחינוך – בלתי חינוכית

עיריית ת"א-יפו חייבת לחדול מההעסקה הפוגענית של עובדי הוראה

מאת איתן קלינסקי

למורים בישראל יש לא רק איגוד מקצועי אחד, כי אם שניים – הסתדרות המורים וארגון המורים העל-יסודיים. אך נראה כי אף לא אחד מהם מתעניין בהעסקתם הפוגענית של כאלפיים עובדי הוראה בת"א-יפו. ראייה לכך, היא שבבחירות להסתדרות המורים, שנערכו לא מכבר, רק רשימת חד"ש העמידה נושא זה על סדר היום.

רשימת אמ"י (אחדות מורי ישראל), שזכתה בבחירות להסתדרות המורים, כלל אינה עוסקת בבעייתם של המורים המועסקים דרך ארגוני תיווך למיניהם. רשימה זו, שלזכותה נלוו טענות קשות אודות אי-סדרים בהליכי ההצבעה, מורכבת משתי המפלגות הגדולות – קדימה והליכוד – וכן ממפלגת העבודה ומרצ.

העובדה שעיריית תל-אביב-יפו בוחרת להעסיק מורים דרך ארגוני תיווך, אשר אינם אלא חברות כוח אדם, במקום באופן ישיר – היא תעודת עניות לעירייה, למערכת החינוך שלה, ולעומדים בראשה. שיטת העסקה שראשיתה בהעסקת עובדות ניקיון, הגיעה לבסוף גם לתחום ההוראה.

האם ראש העירייה אינו חרד לגורל החינוך בעירו, כאשר בכיתה אחת מלמד מורה חסר זכויות סוציאליות, ובכיתה השכנה מלמד מורה הזוכה לכל ההגנה המקצועית והארגונית? האם תופעה זו אינה מדאיגה את הורי התלמידים?

הדרישה מארגוני המורים צריכה להיות ברורה: שנת תשע"ב חייבת להיות שנת הלימודים האחרונה, בה עדיין יועסקו מורים דרך חברות קבלן. אין מקום לחרפה של העסקת מורה "זול" במערכת החינוך, באמצעות חברות המספרות בעובדי הוראה. את חרפת התופעה הבלתי חינוכית, הקרויה חברת "יובל חינוך", יש למחוק, ובהקדם.

מתחת לאף של כולנו, מנהלת עיריית תל-אביב-יפו, בראשות רון חולדאי, קומבינה מכוערת בבתי-הספר שבתחום שיפוטה. חברת "יובל חינוך", שהיא חברת-בת של העירייה, מעסיקה כאלפיים מורים, אשר זכויותיהם הסוציאליות ותנאי עבודתם הם מתחת לכל ביקורת. "יובל חינוך" טוענת להיותה אגודה חינוכית, אבל תכניה ודרך התנהלותה עם עובדיה הופכים אותה לארגון סוחר בהמות.

"יובל חינוך" נוסדה כמסגרת להעסקה זולה של מורים זמניים, למטרות מתן שיעורי העשרה בבתי-ספר. בהחלטה שרחוקה מלהיות חינוכית, נקבע כי המורים שיועסקו בידי החברה יקבלו שכר רק עבור שעות ההוראה בפועל, ללא חופשות וכמעט ללא תנאים סוציאליים.

בחלוף השנים, לא הסתפקה החברה רק בתחום של מקצועות העשרה, וכיום היא מעסיקה מורים גם במקצועות הליכה: מתמטיקה, אנגלית, היסטוריה, אזרחות, וכו'.

לעובדי הוראה ב-"יובל חינוך" אין ביטחון תעסוקתי, והם יכולים למצוא עצמם מפוטרים מהיום למחר. חלקם מועסקים דרך החברה במשך שנים רבות, אך הם אינם מקבלים קביעות במקום עבודתם.

מורים אלו ממומנים באמצעות תשלומי הורים. כתוצאה מכך, במהלך שלושת החודשים הראשונים של כל שנת לימודים, מורים אינם מקבלים משכורת, שכן גביית הכספים מההורים, וכן הליך קבלת האישורים המתאימים לגבייה, אורכים זמן רב. תלותם של המורים בגביית כספים זו, גורמת לעיכובי שכר בלתי נסבלים, להלנת שכר, ולעיתים אפילו לאי-תשלום שכר.

גלי צה"ל – כל הזמן

מאת יוסי סגול

בתדירות שאינה מרפה, נשמעים קולות הקוראים לסגור את גלי צה"ל. למעשה, הרצון לסגור את התחנה קיים כמעט מרגע פתיחתה. הקמפיין הנוכחי בדרישה לסגירת התחנה, בדומה לרוב קודמיו, הוא יוזמה של אנשי ימין, הטוענים כי עמדות התחנה פוגעות בחיילים.

כאימות לטענותיהם, הם מצביעים על אמירות של שדרנים, אשר אינן מתאימות, לדעתם, לקו אותו אמורים להציג שדרנים בתחנת הרדיו הצבאית.

אך ישנה גם פרשנות אחרת, לפיה מה שמפריע להם באמת בתחנת הרדיו הצבאית, אלו לא רק הדעות הפוליטיות של חלק מהשדרנים, כי אם דווקא הקו המוזיקלי של התחנה.

בעבר, לפני שהיה ניתן לשמוע מוזיקה דרך האינטרנט, גלי צה"ל היוותה את השער המוזיקלי של רבים, דרכו ניתן להאזין למה שהתרחש בעולם הגדול. מי שרצה לשמוע מוסיקה שונה, כיוון את הרדיו שלו לתחנה הצבאית, אותה ערכו והגישו צעירים, שהיו מחוברים יותר למוזיקה ששמעו

צעירים בארצות אחרות, מאשר לשירי הלהקות הצבאיות. כמובן זה, גלי צה"ל העזה לתת במה, ועזרה לפתח תרבות ישראלית חדשנית, שלא פחדה להתחבר לתרבויות של מדינות אחרות.

אין ספק שהחיבור התרבותי הזה הפריע, ועדיין מפריע לרבים, מהמתנגדים ממחנה הימין. ב-"ערוץ 7", תחנת הרדיו של המתנחלים, מושמעת מוזיקה עברית בלבד. כך נשמרים מאזיניה בסגר תרבותי, נמנעת מהם האפשרות להכיר את היופי שבתרבות האחר, ומטופחת אצלם תחושת עליונות, אשר כולנו סובלים מהשלכותיה.

כפי שאנשי הימין אינם מעוניינים לשמוע בגלי צה"ל עמדות המערערות את תחושת האדנות המפעמת בהם, כך גם אין הם מעוניינים לשמוע שירים המבטאים תרבות אחרת.

הפעלת תחנת רדיו הכפופה לצבא אינה דבר דמוקרטי במיוחד. אף אם התחנה הצבאית תיסגר בעקבות הקמפיין הנוכחי, שהוא פרי יוזמת פעילים פוליטיים, אשר מחזיקים בהשקפת עולם אנטי-דמוקרטית, הדבר יפגע הן בדמוקרטיה הישראלית והן ביצירה התרבותית שלה.

קמפיין משותף לנשים ישראליות ופלסטיניות

מצעד תמיכה בהכרזת פלסטין

מצעד בתמיכה במהלך בעצרת האו"ם להכרזה על מדינה פלסטינית עצמאית יתקיים בירושלים ביום ו', 15.7. את המצעד יזמה תנועת סולידריות שייח' ג'ראח, בשיתוף עם הוועדות העממיות וארגונים אזרחיים במזרח ירושלים. היציאה למצעד - בשעה 13.00 ליד הקונסוליה האמריקאית ברחוב אגרון. רשימת הסעות תפורסם באתר התנועה.

עובדי אגרקסו הפגינו בתל-אביב

מאות עובדי חברת אגרקסו הפגינו (7.7) מול מטה החברה בתל-אביב. זאת, במחאה על הפקרת העובדים בתוכנית ההפרטה, שמכינים לחברה. בהפגנה השתתפו עובדים וחקלאים, אשר מתנגדים להפרטה. העובדים הפעילו צופרים וקראו: "מכרו אותנו, ירקות, עבודה". לעובדים נודע, כי מקופת החברה נעלמו 15 מיליון שקל, שהאוצר העביר לה להבטחת זכויות העובדים.

נהגי הרכבת הקלה שבתו והפגינו

נהגי הרכבת הקלה של ירושלים שבתו (5.7) והפגינו בהרצליה, מול מטה החברה הזרה המפעילה אותה. זאת, לאחר שהמו"מ בין ההסתדרות והנהלה לגבי תנאי העסקתם נקלע למבוי סתום. העובדים מסרו, כי מאז שהתאגדו בהסתדרות, הנהלה נוקטת בצעדים נגדם. כך, למשל, קיצצה להם הנהלה בשעות העבודה מ-8.5 ל-6 שעות, ובכך פוגעת בשכרם. הנהלה מתנכלת לחברי הוועד ומאיימת עליהם, כדי שיעזבו את ההסתדרות. לפני שלושה חודשים התאגדו כ-80 עובדי הרכבת הקלה בהסתדרות במסגרת הסכם קיבוצי.

אזכרה לרחל אבנרי

תנועת גוש שלום מזמינה לערב אזכרה לרחל אבנרי, בהנחייתו של עמיקם גורביץ', שיתקיים ביום ד', 13 ביולי, בשעה 19.30 בצוותא 3, ת"א.

מק"י וחד"ש - רמלה

ביום ד', 13 ביולי, בשעה 20.00, במועדון, שמשון הגיבור 15

63 שנה לכיבוש רמלה

בתוכנית: מצגת על אודות הכיבוש והגירוש ודיון

מחוז ת"א-יפו של מק"י

דיונים לקראת הוועידה ה-26 של המפלגה

ביום ג', 19 ביולי, בשעה 19.30, באולם, רחוב אחד העם 70 דיון על

המשבר הקפיטליסטי

והשלכותיו על העובדים והעמים בעולם

המרצה: ד"ר אפרים דוידי

בשבוע שעבר יצא לדרך קמפיין ראשון מסוגו של נשים ישראליות ופלסטיניות בתמיכה בהחלטה של עצרת האו"ם בדבר מדינה פלסטינית בקווי 67'.

פתחיה סג"ר, מזכ"ל תנד"י ומיוזמות הקמפיין, סיפרה ל"זו הדרך" על לידתו של הקמפיין ומטרותיו: "מאחר שהן לנשים הפלסטיניות והן לנשים הישראליות יש אינטרס ברור בסיום הכיבוש, בהפסקת האלימות, בהשגת שלום צודק ויציב ובפיתוחה של חברה אזרחית בריאה ודמוקרטית - החלטנו לעשות מעשה בעצמנו.

לקראת הכרזת האו"ם, הצפויה בספטמבר 2011, בדבר הכרה במדינה פלסטינית בקווי 1967, נפגשנו נציגות של תנועת נשים דמוקרטיות בישראל ושל האיחוד הכללי של הנשים הפלסטיניות, והחלטנו לצאת בקריאה לקמפיין נשים פוליטי משותף, ראשון מסוגו, של נשים ישראליות ופלסטיניות. יחד חיברנו את הקריאה לקמפיין, הכוללת תמיכה במדינה פלסטינית, שבירתה ירושלים המזרחית, בצד ישראל, דרישה לפינוי כל ההתנחלויות ולפירוק גדר ההפרדה, וקריאה לפתרון בעיית הפליטים על בסיס החלטת האו"ם 194. הרעיון הזה הובא למפגש נשים מחוגים שונים, שנערך ב-28 ביוני במשרדי קרן רוזה לוקסמבורג בתל-אביב. משתתפות המפגש נטלו על עצמן את הובלת הקמפיין הציבורי-תקשורתי בישראל, בהיכרות עם השותפות מאיחוד הנשים הפלסטיניות.

מה מטרת הקמפיין?

מטרת הקמפיין היא - להרחיב את מעגלי התמיכה של נשים ישראליות ופלסטיניות בהכרזת המדינה הפלסטינית. אנו סבורות, שהכרזה כזאת תוכל להיות אבן פינה של שלום צודק ויציב, אשר במרכזו - שתי מדינות עצמאיות, ישראל ופלסטין, בקווי ה-4 ביוני 1967.

כיצד פועל הקמפיין?

התחלנו בהחתמה של נשים בישראל ובשטחים הפלסטיניים על העצומה, שתוכנה מהווה בסיס פוליטי מוסכם לקמפיין. במקביל פועלות נשים מתנדבות ליצירת ניראות רחבה למהלך הציבורי/מדיני של הנשים הפלסטיניות והישראליות, במטרה לגבש לחץ ציבורי אפקטיבי על ממשלת ישראל לתמוך בהכרזה על המדינה הפלסטינית, וכן לתרום ללחץ ציבורי בינלאומי על ממשלות בעולם לתמוך בהכרזה זו בעצרת האו"ם.

מה כל אחת יכולה לעשות?

לחתום על העצומה המשותפת "גם אני תומכת", באתר "עצומה" www.atzuma.co.il/rahelroni; לידע נשים נוספות לגבי העצומה ולהציע להן לחתום עליה; להשתתף באירועים הפומביים של הקמפיין; לתרום ולהתרים לקמפיין באמצעות העברה בנקאית לחשבון עו"ש מספר 258927 בבנק מרכנתיל סניף מס' 627 (נצרת).